

Laia Malo

+ SEGUEIX-ME

18/07/2022

Extraordinàriament perillós

L'abril d'enguany, una poeta anglesa amiga, Annie Muir, em va fer a mans un antologia d'Eavan Boland —poeta irlandesa nascuda el 1944 i traspasada al segle XXI—, pensant que m'agradaria. En tornar a casa, a la bústia m'hi esperava un exemplar de l'encertada selecció i traducció que n'ha elaborat Miquel Àngel Llauger, i que aleshores acabava de publicar la nova editorial Salze. *Sal oceànica* aplega els tresors de Boland, desplega el mapa del seu vast imaginari i amplifica els ecos de la seva veu, en un llibre que és talment un cos d'aigua esquitxat d'illots, illes i esculls. La poeta és aquest cos d'aigua i alhora el transita, reescrivint els conceptes de feminitat, *irlandesitat*, maternitat i desposseïció, entre d'altres.

I el regal m'ha agradat, i tant —tres illes que el meu cos ha habitat temporalment (i que uns amors habitaran mentre visqui) conflueixen al mateix pla i m'ajuden a qüestionar i repensar la meva illenquitat adquirida. L'amiga Muir havia trobat que els poemes de Boland m'agradarien per la recerca en relació amb la pertinença a una cultura oprimida. El traductor i l'editor tal vegada havien deduït que l'esforç lingüístic de la poeta a parlar d'amor em ressonaria. Tots encertaren. Boland, amb una llengua de cada dia, preciosa i senzilla, i amb un ritme natural i precís, explica una altra versió dels fets, la pròpia recepció, percepció i interpretació dels tres temps (memòria, observació i auguri) des d'un espai d'acollida (terra, mare, llengua). L'autora va néixer a Dublín, però es va traslladar de ben petita a Londres, després a Nova York, i és de gran que tornà a la terra natal. Sabem que aquest distanciament és el que permet d'adquirir perspectiva, i que la sensació perpètua de no pertinença justament possibilita una comprensió del món més inclusiva, transversal, comunitària.

En un poema que per força ha d' enamorar Àngel Terron, el nostre poeta científic, Boland s'identifica amb una *dauradora* (l'artesana que cobreix objectes amb una capa d'or). Explica, recordant el relat que li'n feia la seva mare, que els dauradors barregen or i mercuri i els fan cremar, en un procés 'extraordinàriament perillós' a través del qual aconseguen la pintura que embelleix, ressalta, engalipa i emmascara. I compara aquesta operació amb la manipulació dels records que ella mateixa exerceix com a poeta, «decidida a dominar el fulgor/ decidida a decorar un *va succeir*/ amb un *no va succeir*».

Va succeir que, en un vol de juliol Palma-Londres, l'encarregat de la tripulació va anunciar, abans que cap altra cosa, que no se servien begudes alcohòliques. En canvi, al trajecte entès com a retorn pels residents (que coincideix amb l'anada dels turistes anglesos cap a Mallorca), no érem encara dins del blau, que la mateixa empresa ja ens oferia —somrient i amb mitges rimes— tota mena de combinats, espirituosos i beuratges de la felicitat. No se n' avergonyeixen pas, de dir-nos per què: a Balears, els britànics hi venen a desconnectar, entre altres coses, d'un any de vida cultural altament activa; aquí, hi cerquen una canícula festiva i sanadora, sense pretensions intel·lectuals.

Jo, de fet, tornava carregada de troballes musicals, poètiques, estètiques, filosòfiques, i la primera activitat a Mallorca va consistir a capbussar-me en el turquesa i endreçar-les, més tard, a l'ombra d'un pinar, acompanyada del llibre d'Eavan Boland. Per fer-ho, el meu cervell va haver de cancel·lar una sèrie de renous històrics, violències previstes i les contaminacions acústiques i visuals del moment, i concentrar-se en els propis privilegis. "(...) Hi ha una manera de fer ús del passat lliurement, / un pastitx del que és / real i del que no / ho és, que només es pot / justificar si hi penses / no com una escultura sinó com a sintaxi: / una estructura externa del sentit que en revela / el secret de dintre", llegeixo que diu la poeta. Faig que sí amb el cap i escric això des d'una realitat que, conscientment, *dauro* per poder habitar.

Laia Malo és poeta, traductora i músic